

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی
ریاست پلان و پالیسی
آمریت تحلیل، احصائیه و گزارش دهی

فورم گزارش دهی و نظر خواهی در مورد پاسخ دهی دولت به ملت بابت سال مالی ۱۳۹۹

معلومات در مورد تشکیل وزارت / اداره: وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

۱. معرفی ارگان دولتی:

سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی یک سکتور زیربنایی جامعه بوده و در رشد و ارتقای تمام سکتور ها نقش مؤثر را بازی میکند. وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی رهبری سکتورهای مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی را در کشور بعهده داشته و مسوولیت ترتیب پالیسی ها، ستراتیژی های خدمات مخابراتی تکنالوژی معلوماتی و طرح پلان های انکشافی و ستراتیژیک را به منظور رشد و انکشاف خدمات مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی بعهده دارد. تمرکز فعالیت ها عمده این وزارت روی موارد ذیل میباشد:

- طرح و تدوین پالیسی های ملی، ستراتیژی های تطبیقی، استندردها و رهنمودها.
- زمینه سازی و هماهنگی تحول دیجیتلی.
- فراهم نمودن شرایط مناسب برای رشد و توسعه صنعت تکنالوژی معلوماتی.
- معرفی چگونگی بکارگیری تکنالوژی های نوین.
- تشویق و ترویج نوآوری.
- تقویت مهارتهای دیجیتلی.
- ایجاد دسترسی همگانی و شرایط لازم برای ترانزیت معلومات از مسیر افغانستان.
- نظارت بر تطبیق پالیسی های ملی و استندردهای مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی.
- ایجاد و تقویت زیربناء برای تأمین امنیت سایبری.

۲. تشکیل:

تشکیل سال مالی ۱۳۹۹ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در مرکز و ولایات جمعاً به تعداد (۱۱۰۹) تن کارمندان و کارکنان خدماتی میباشد که تعداد کارمندان و کارکنان خدماتی موجود سال ۱۳۹۹ وزارت بتعداد (۸۶۲) تن میباشد.

۳. اهداف و مسوولیت های اصلی:

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به مثابه ارگان مسوول و مسیر دهنده سکتور تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی بوده مصمم است تا با طرح پالیسی های مورد نیاز و تطبیق پروژه های ملی، زمینه را برای تحول

دیجیتالی، فعالیت سکتور خصوصی، سهولت های نوین تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی را برای مردم افغانستان مساعد سازد تا کشور عزیز ما همگام با سایرکشورهای جهان شامل اقتصاد دیجیتالی گردد. این وزارت به منظور تحقق این آرمان و دستیابی به یک جامعه نوین دیجیتالی، مصئون و خودکفا اهداف و مسوولیت های عمده ذیل را پیگیری مینماید:

اهداف و مسوولیت های عمده وزارت:

- ترویج تکنالوژی معلوماتی در تمامی سکتورها؛
- ایجاد زمینه دسترسی قابل استطاعت، مصئون و مطمئن؛
- جلب سرمایه گذاری های ملی و بین المللی در این سکتور؛
- فراهم آوری و قانونمند سازی خدمات دیجیتالی در افغانستان؛
- خودکار سازی (Automation) و ساده سازی پروسه های خدمات عامه؛
- ایجاد ایکو سیستم (زمینه جامع) برای تحول دیجیتالی؛
- ایجاد، تسهیل و ترویج زمینه اقتصاد دیجیتالی؛
- مبدل نمودن افغانستان به چهار راه ترانزیت دیتا در منطقه.

بودجه سال مالی ۱۳۹۹ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

۱. مقدار بودجه عادی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در سال ۱۳۹۹ مبلغ (557,910,602) افغانی میباشد.
۲. مقدار بودجه انکشافی وزارت مخابرات در سال ۱۳۹۹ مبلغ (1,802,330,042) افغانی میباشد.
۳. فیصدی مصرف بودجه عادی سال مالی ۱۳۹۹ به (92.7%) رسیده است.
۴. فیصدی مصرف بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۹ به (47.8%) رسیده است.
۵. فیصدی عمومی مصرف بودجه عادی و انکشافی سال مالی ۱۳۹۹ به (58.4%) رسیده است.

دستاوردهای بزرگ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی:

دربخش ترتیب پالیسی ها واسناد تقنینی:

تعدادی قانون، ستراتیژی، پالیسی، مقرر، طرزالعمل و رهنمود ترتیب گردیده که جزئیات آن در جدول دستاورد های مهم در بخش های پالیسی و تقنینی بصورت کامل ذکر گردیده است.

در بخش تأمین کیفیت خدمات تکنالوژی معلوماتی:

- جهت انکشاف مرکز تبادل انترنت یا NIXA (NIXA Up gradation) تجهیزات خریداری و تکمیل گردیده است.
- به تعداد ۲۳ شرکت بزرگ خدمات انترنتی با دستگاه نیکسا جهت مصئونیت و کنترل ترافیک انترنتی در سطح فضای سایبری کشور وصل گردیده است و تعداد شرکت های دیگر نیز سروی شده اند.

- سیستم تصادیق الکترونیکی برای وب سایت های دولتی و ایجاد سیستم محافظتی تصادیق الکترونیکی (SSL Secure Layer Sockets) غرض توزیع دیجیتل سرتفکیت، تجهیزات تهیه و در مرحله انستالیشن قرار دارد.
- سروی تخنیکي جهت انکشاف تیم امنیت سایبری افغانستان در مقابل حملات سایبری تکمیل گردیده است.
- زیربنأ کلود (Cloud) و سیستم ایمینی برای مرکز ملی معلومات سروی شده است.
- تهیه و راه اندازی سیستم تحصیلات عالی آنلاین (Higher Education Management System) در همکاری با وزارت تحصیلات عالی.

در بخش اتصال ادارات دولتی و مکاتب به انترنت و فایبرنوری:

- جهت اتصال ادارات دولتی در مراکز ۳۴ ولایت کشور (از طریق شبکه کیبل فایبرنوری یا سیستم بی سیم) به شبکه انترنت، سروی صورت گرفته تا بندویت لازم شبکه ارتباطات دولتی (Government Network) تأمین گردد.
- چهار شرکت پیشنهاد قیمت خویش را ارائه نموده و بررسی های بعدی آن ادامه دارد.
- کار وصل (۱۶۰) باب مکتب با شبکه فایبرنوری در ۲۵ ولایت در جریان است.
- کار وصل (۵۰۰) باب مکتب از طریق وایمکس و پاینت تو پوینت در ولایات در جریان است.

در بخش ارتباطات منطقوی فایبرنوری:

- سروی اتصال شبکه تمدید کیبل نوری با جمهوری کشور چین از طریق واخان از فیض آباد تا سرحد چین صورت گرفته است و درخواست پول تمدید فایبرنوری دهلیز واخان به کشور چین ارسال گردیده، کار آن جریان دارد.
- اتصال به کشور قزاقستان از طریق شبکه فایبرنوری از طرف افغانستان آماده گردیده ، ولی به نسبت مشکلات مالی و تخنیکي کشور تاجکستان کار پروژه تکمیل نگرديده است.

راه ابریشم :

- اتصال شبکه فایبرنوری از ولایت نیمروز الی سرحد جمهوری کشور ایران تمدید گردیده است.
- کارساختمانی کیبل فایبرنوری از نقطه صفری سرحد آقینه الی محل نصب وسایل تخنیکي شرکت مخابراتی افغان بیسیم در بندرآقینه تکمیل گردیده است، و کارتمدید کیبل فایبرنوری ادامه دارد. و تمدید کیبل شرکت ترکمن تیلی کام نیز الی نقطه صفری تکمیل نموده است.

در بخش خدمات پُستی:

- ترمیم و باز سازی ۳۵ باب پُسته خانه ولایات درجه اول و درجه دوم تکمیل گردیده است. صرف در ولایات سرد سیرکار آن بخاطر سردی هوا موقتاً تعطیل شده که پس از گرم شدن هوا کار آن ادامه می یابد.
- ۲۰۰ عراده موترسایکل و ۱۵ عراده موترجهت جمع آوری وانتقال بسته های پُستی ولسوالی ها به مراکز ولایات خریداری گردیده است.
- خدمات تعداد (۳۳۲۹۴۳۱) قطعه مراسلات پُستی ورودی و صدور، داخلی و خارجی در مرکز و ولایات کشور انجام شده است.
- انتقال و توزیع تعداد (۹۶۳۷۱) اسناد تائید شده وزارت امور خارجه از طریق پُسته خانه های مرکز و ولایات صورت گرفته است.

- توزیع تعداد (۵۲۷۵۹۱) جلد پاسپورت از طریق پُسته خانه های مرکز و ولایات کشور انجام شده است.

در بخش همکاری منطقوی:

- مسوده نقشه راه دیجیتال سازی همکاری اقتصادی سه جانبه میان افغانستان، آذربایجان و ترکمنستان آماده گردیده است.
- مسوده نقشه راه همکاری میان افغانستان و ازبکستان در بخش توسعه تبادل خدمات مخابراتی آماده گردیده است.
- تفاهمنامه توسعه همکاری میان افغانستان و ترکمنستان در بخش خدمات مخابراتی، پُستی و ارتقای ظرفیت امضاء گردیده است.

در بخش اطلاع رسانی:

- اطلاع رسانی عامه از طریق سیستم دسترسی به اطلاعات (آنلاین) بتعداد (۴۹۰) مورد صورت گرفته است.
- فورم دسترسی به اطلاعات طورهضوری به متقاضیان توزیع و به شکایات شان رسیدگی صورت گرفته است.
- ۴۴ شاخص کمیسیون دسترسی به اطلاعات (%۱۰۰) تطبیق گردیده است.
- پلان کاری و برنامه ها، دستاورد ها و پیشرفت کاری پروژه های انکشافی طور ربعوار با تفکیک مرکزی و ولایتی در ویب سایت وزارت نشر گردیده است.
- مصاحبه های اختصاصی و برگزاری جلسات که در موارد مختلف صورت گرفته در ویب سایت وزارت و همچنان از طریق صفحات مجازی نشر گردیده است.
- سروی انکشاف پورتال ملی صورت گرفته است.

در بخش آسان خدمت:

- جهت ایجاد مرکز آسان خدمت برای ولایات هرات، کندهار، ننگرهار، بلخ، خوست و پکتیا زمین مشخص شده است.
- مرکز آسان خدمت در ولایت خوست ایجاد و خدمات عامه در خصوص صدور پاسپورت، جواز کار اتباع داخلی، ترانسپورت زمینی و شهدا و معلولین ارائه می گردد.
- توزیع معاشات کارمندان وزارت های معارف و کار و امور اجتماعی از طریق موبایل انجام شده است.

در بخش اشتغال زایی مستقیم:

- تعداد (۴۵) تن کارشناس و متخصص مسلکی در پروژه های انکشافی جهت بهبود کار و ارتقای ظرفیت تخنیکی کارمندان وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی استخدام شده اند.
- تعداد ۱۷۲ تن کارمند در بست های خالی به اساس سیستم معاشات و رتب استخدام شده اند.

در بخش اشتغال زایی غیرمستقیم:

- درسکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی بطور تخمینی برای حدود (۲۰۰۰۰۰) تن بطور غیر مستقیم زمینه کارمساعده گردیده است.

لیست پروژه های انکشافی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی در سال مالی ۱۳۹۹

شماره	اسم پروژه	ساحه تطبیق	بودجه سال مالی ۱۳۹۹ (افغانی)	مصارفات بودجه (افغانی)	ملاحظات
۱	توسعه تکنالوژی معلوماتی افغانستان حکومتداری الکترونیکی	مرکز و ولایات	130,618,880	8,673,574	
۲	ایجاد مرکز تبادلہ انترنت (NIXA)	مرکز	19,928,000	11,176,584	
۳	تبدیل نمودن مرکز ملی معلومات افغانستان به Cloud	مرکز	3,663,054	2,871,516	
۴	سیستم حقیقی معلومات مخابراتی (ریال تایم)	مرکز	561,876,650	561,876,650	مطابق حکم شماره (۴۹۸) مورخ ۳/۳/۱۳۹۹ جلالتماب رئیس جمهور پروژه سیستم حقیقی معلومات مخابراتی به اداره تنظیم خدمات مخابراتی (اترا) انتقال گردیده است.
۵	دیجیٹل کاسا	مرکز و ولایات	637,103,390	69,747,164	
۶	پروژه آسان خدمت	مرکز و ولایات	20,164,719	20,164,719	طبق هدایت بند (۶) فرمان شماره (۲) مورخ ۱۰/۱/۱۳۹۹ جلالتماب رئیس جمهور پروژه آسان خدمت به صورت کامل و رسمی به اداره ملی احصائیه و معلومات انتقال و مدغم گردیده است.
۷	توسعه و مدرن سازی خدمات پستی	مرکز و ولایات	165,538,557	117,867,946	
۸	پرداخت معاشات از طریق موبایل (MSP)	مرکز و ولایات	31,336,946	24,840,288	
۹	واحد تطبیق پروژه - ریفورم های وزارت	مرکز	42,000,000	28,760,486	
۱۰	زیربنا برای تصادیق الکترونیکی ARCA	مرکز	5,072,000	2,816,000	
۱۱	پروژه حمایت از انسٹیټوت تکنالوژی معلوماتی (ICTI)	مرکز	16,486,400	2,486,400	مطابق حکم شماره (۳۴۵) مورخ ۱۵/۲/۱۳۹۹ جلالتماب رئیس جمهور پروژه به وزارت تحصیلات عالی انتقال گردیده است.
۱۲	پروژه مدرنیزه سازی پست	مرکز و ولایات	25,000,000	10,750,459	
۱۳	ایجاد سیستم زمینی برای سکتور تعلیمی و صحی	مرکز	144,000,000	0	اسناد تخنیکي و تدارکاتی آن ترتیب و به تدارکات ملی ارسال شد، ولی بخاطر شیوع ویروس کرونا داوطلب ها حاضر نگرديدند و تطبیق پروژه به سال بعد موکول گردیده است.
	مجموع بودجه		1,802,833,042	862,031,786	

لیست پروژه های تطبیق شده سال مالی ۱۳۹۹

شماره	اسم پروژه	ساحه تطبیق	بودجه سال مالی ۱۳۹۹ (افغانی)	مصارفات بودجه (افغانی)	ملاحظات
۱	ایجاد مرکز تبادلۀ اینترنت (NIXA)	مرکز	19,928,000	11,176,584	
۲	سیستم حقیقی معلومات مخابراتی (ریال تایم)	مرکز	561,876,650	561,876,650	مطابق حکم شماره (۴۹۸) مؤرخ ۳/۳/۱۳۹۹ جلالتمآب رئیس جمهور پروژه سیستم حقیقی معلومات مخابراتی به اداره تنظیم خدمات مخابراتی (اترا) انتقال گردیده است.
۳	توسعه و مدرن سازی خدمات پستی	مرکز و ولایات	165,538,557	117,867,946	
۴	واحد تطبیق پروژه - ریفورم های وزارت	مرکز	42,000,000	28,760,486	
۵	زیربنا برای تصادیق الکترونیکی (ARCA)	مرکز	5,072,000	2,816,000	
۶	پروژه مدرنیزه سازی پست	مرکز و ولایات	25,000,000	10,750,459	
	مجموع بودجه		819,415,207	733,248,125	

لیست پروژه های انکشافی در حال تطبیق وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی - سال مالی ۱۳۹۹

شماره	اسم پروژه	ساحه تطبیق	بودجه سال مالی افغانی ۱۳۹۹	مصارفات بودجه افغانی	دلایل عدم تطبیق	ملاحظات
۱	توسعه تکنالوژی معلوماتی افغانستان حکومت داری الکترونیکی	مرکز و ولایات	130,618,880	8,673,574	یک بخش از پروژه (تذکره الکترونیکی) تکمیل گردیده است و مطابق حکم ریاست جمهوری به اداره مرکزی احصائیه و معلومات انتقال گردیده است و بخش دیگر این پروژه که شامل وصل مکاتب و ادارات ولایات با شبکه فایبرنوری است کار تطبیق پروسه که شامل تعداد (۶۶۰) مکتب و اداره است طولانی بوده و در حال تطبیق قرار دارد.	
۲	تبدیل نمودن مرکز ملی معلومات افغانستان به Cloud	مرکز	3,663,054	2,871,516	به نسبت شیوع ویروس کرونا پروژه دومرتبه از طریق اداره تدارکات ملی به اعلان سپرده شد ولی شرکت واجد شرایط دریافت نگرید اسناد تخنیکي پروژه دوباره بازنگري گردیده است.	
۳	دیجیٹل کاسا	مرکز و ولایات	637,103,390	69,747,164	وصل مراکز ۳۴ ولایت کشور به انترنت نسبت عدم دریافت نرخ بیشتر از یک شرکت مخابراتی. کمیسیون محترم تدارکات ملی برای خریداری 20GB انترنت به خریداری باندویت بین المللی تحت شرایط IRU موافقت ننموده است.	
۴	پروژه آسان خدمت	مرکز و ولایات	20,164,165	20,164,719	در ربع اول سال مالی به نسبت شیوع ویروس کرونا کار کم تر صورت گرفت که بعدا به اداره مرکزی ملی احصائیه و معلومات انتقال گردیده است	
۵	پرداخت معاشات از طریق موبایل (MSP)	مرکز و ولایات	31,336,946	24,840,288		
۶	پروژه حمایت از انسٹیټوت تکنالوژی معلوماتی (ICTI)	مرکز	16,486,400	2,486,400	شیوع مرض کرونا باعث کندی کار شد و انتقال پروژه به وزارت تحصیلات عالی صورت گرفته است.	مطابق حکم شماره (۳۴۵) مؤرخ ۱۵/۲/۱۳۹۹ جلالتمآب رئیس جمهور پروژه به وزارت تحصیلات عالی انتقال گردیده است.
۷	ایجاد سیستم زمینی برای سکتور تعلیمی و صحی	مرکز	144,000,000	0	پروژه چندین مرتبه از طریق تدارکات ملی به اعلان سپرده شده ولی کمپنی تخنیکي واجد شرایط دریافت نگرید دوباره به اعلان سپرده میشود و سال بعد تطبیق می گردد.	
	مجموع بودجه		983,372,835	128,783,661		

دستاورد‌های مهم در بخش های پالیسی و اسناد تقنینی:

کار روی ستراتیژی ها، پالیسی ها، قوانین، مقرره ها و طرز العمل های مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی صورت گرفته که قرار ذیل میباشند:

- ترتیب تأیید و نهایی سازی قانون معاملات و امضای الکترونیکی؛
- ترتیب و نهایی سازی مسوده قانون امنیت سایبری (در حال شریک سازی با ادارات مربوط)؛
- ترتیب و ارسال طرز العمل صدور تصدیق دیجیتلی، معاملات و امضای الکترونیکی (ARCA) جهت نهایی سازی به وزارت عدلیه؛
- ترتیب طرز العمل مدیریت (.AF) به اساس پالیسی CANN و ارسال آن جهت ابراز نظر به کمیته نهایی سازی؛
- ترتیب طرز العمل رسیدگی به جرایم سایبری؛
- ترتیب و ادامه کار روی مسوده و طرز العمل یا رهنمود پالیسی ستندرد آزاد حکومتداری دیجیتلی؛
- به روز رسانی مسوده ستراتیژی حکومتداری الکترونیکی؛
- نهایی سازی مسوده ستراتیژی ملی سایبری و ارسال آن غرض تائید به ادارات ذیربط؛
- کار روی پالیسی همکاری ها در عرصه ساخت نرم افزار ها بطور دسته جمعی (Policy for Collaborative Software Development)
- ترتیب و ادامه کار روی مسوده پالیسی استفاده از منابع تکنالوژی معلوماتی (Policy on Use of IT Resources)
- ترتیب و ادامه کار روی مسوده پالیسی مربوط به معیار های آزاد حکومتداری دیجیتلی (Policy on Open Standard)
- ترتیب و ادامه کار روی مسوده اولیه پالیسی استفاده از ایمیل (Email Usage Policy)؛
- ترتیب مسوده پالیسی حفاظت از کودکان در فضای مجازی و ارسال آن غرض نظرخواهی به ادارات ذیربط؛
- راه اندازی تحلیل و ارزیابی برود باند افغانستان و تهیه مسوده گزارش آن (کار روی نهایی سازی آن ادامه دارد)؛
- تهیه مسوده ابتدایی پالیسی کنترول سطح دسترسی (Access Control) و ارسال آن غرض ابراز نظر به ادارات؛
- تهیه و ترتیب مسوده پالیسی جندر؛
- تهیه مسوده پالیسی توسعه صنعت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی؛
- ترتیب ستندرد های امنیت معلومات (Information Security Standards).

تأثیرات اقتصادی و اجتماعی از تطبیق پروژه های انکشافی بالای زندگی مردم:

۱. ایجاد شغل (بطور مستقیم و غیر مستقیم)؛
۲. تأمین دسترسی مردم به اطلاعات؛
۳. افزایش سرعت کار و جلوگیری از فساد اداری؛
۴. دسترسی مردم به اینترنت سریع و ارزان؛
۵. کاهش مصارف و جلوگیری از ضیاع وقت؛
۶. تأمین سهولت در دسترسی مردم به فارمت های آنلاین درخواست پاسپورت و تذکره الکترونیکی؛
۷. تأمین سهولت در دسترسی مردم به انواع از تجارت آنلاین (مجازی)؛
۸. دسترسی مردم به امکانات کاریابی آنلاین؛
۹. افزایش عواید دولت از درک موارد فوق.

تأثیر پروژه ها بالای عواید کشور:

تطبیق پروژه های انکشافی باعث ایجاد شفافیت و جلوگیری از جعل کاری و فساد اداری شده که باعث افزایش عواید کشور می گردد.

راه اندازی سیستم جمع آوری عواید مخابراتی در آن واحد یا ریل تایم (Real Time Data Management System) باعث تأمین شفافیت و افزایش عواید دولت از درک مصرف کردیت موبایل شهروندان کشور گردیده است.

همچنان با تطبیق پروژه های انکشافی، میزان استفاده از خدمات مخابراتی، تکنالوژی معلوماتی و خدمات پستی بلند رفته و باعث افزایش عواید کشور گردیده است.

اقدامات مهم و اساسی جهت مبارزه با فساد اداری:

۱. ترتیب منشور تفتیش داخلی؛
۲. ترتیب طرز العمل مبارزه با فساد اداری و حمایت از اطلاع دهنده گان جرایم فساد اداری؛
۳. ترتیب مسوده پلان عمل مبارزه با فساد اداری برای سال مالی ۱۴۰۰.

برنامه وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برای آینده:

اشتغال زائی، مبارزه با فساد اداری، افزایش عواید و ارائه خدمات:

۱. توسعه تکنالوژی معلوماتی افغانستان (توسعه حکومنداری الکترونیکی در بخش معارف، تحصیلات عالی و صحت)؛
۲. توسعه مرکز تبادل اینترنت (NIXA)؛
۳. تبدیل نمودن مرکز ملی معلومات افغانستان به Cloud؛

۴. تطبیق پروژه دیجیتال کاسا؛
۵. پرداخت معاشات از طریق موبایل (MSP)؛
۶. واحد تطبیق پروژه - ریفرم های وزارت؛
۷. توسعه زیربنا برای تصادیق و معاملات الکترونیکی (ARCA)؛
۸. ایجاد استیشن زمینی ستلایت برای سکتور تعلیمی و صحت؛
۹. احداث تعمیر اداری در ولایت کندز؛
۱۰. ترتیب ستراتیژی ها، پالیسی ها و طرز العمل های مورد نظر؛
۱۱. اتصال ادارات دولتی و مکاتب در مرکز و ولایات به شبکه فایبرنوری و اینترنت.

مشکلات و چالش ها:

۱. شیوع ویروس کرونا، که اثرات منفی در تطبیق پلان های انکشافی گذاشت؛
۲. مشکلات امنیتی در راه های مواصلاتی جهت انتقال تجهیزات مخابراتی به ولایات و ولسوالی ها؛
۳. بطی بودن روند عقد قراردادها در پروسه تدارکاتی؛
۴. بطی بودن روند استخدام کارمندان؛
۵. عدم دلچسپی شرکت های بین المللی واجد شرایط برای عقد قرارداد تهیه تجهیزات؛
۶. پروسه های طولانی در طی مراحل کار های ادارات دولتی و بانک جهانی؛
۷. نظر نگرفتن بودجه برای مبارزه با فساد اداری؛
۸. عدم هماهنگی ادارات در تطبیق پروژه های انکشافی و توسعه خدمات مخابراتی؛
۹. در اختیار نگذاشتن زمین برای اعمار اطاق تجهیزات تخنیکی تمدید شبکه فایبرنوری از طرف مسولین محلی در بندرآقینه برای شرکت افغان بیسیم.

راه حل های پیشنهادی:

۱. ساده سازی پروسه تدارکاتی؛
۲. همکاری ارگانهای امنیتی در انتقال تجهیزات و محافظت دارایی های مخابراتی در ولایات؛
۳. ساده سازی پروسه استخدام کارمندان و متخصصین مسلکی؛
۴. جلب اعتماد شرکت های بین المللی واجد شرایط؛
۵. سرعت بخشیدن کار پروسه های اداری ادارات دولتی و بانک جهانی؛
۶. در نظرگرفتن بودجه جهت مبارزه با فساد اداری در سال آینده و ارتقای ظرفیت کارمندان ریاست تفتیش داخلی؛
۷. در اختیار قراردادن زمین برای اعمار اطاق تجهیزات تخنیکی تمدید شبکه فایبرنوری از طرف مسولین محلی در بندرآقینه برای شرکت افغان بیسیم.

قرار شرح فوق گزارش سال ۱۳۹۹ وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی برای حسابدھی دولت به ملت
ترتیب و تقدیم است.